

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE:

Příloha k protokolu o státní magisterské zkoušce.

DIPLOMANT: KARDA Ladislav

Obor: Herectví ALD

Oponent diplomové práce: MgA. Vladimír Novák, Ph.D.

Student Ladislav Karda se ve své diplomové práci věnuje velice osobnímu tématu, které ho provází mnoho let – a to improvizaci, v tomto případě konkrétně uměleckému stavu *flow* a jak tento stav nalézt a udržet na jevišti. (Samotný název práce je *Jak najít a udržet na jevišti flow*). *Flow* je stavem těla a mysli, při kterém je člověk pohlcen určitou aktivitou do té míry, že v daný okamžik je důležitá jen a pouze ona vykonávaná činnost. Člověk je v tuto chvíli schopen zaměřit veškerou svou energii na cíl, kterého chce dosáhnout. Diplomant podrobně popisuje svou osobní zkušenost s tímto stavem při divadelní tvorbě – volné improvizaci (převážně se skupinou 20 000 židů pod mořem). Snaží se zachytit průběh zkoušek a samotného představení a vhodně vše doplňuje o popis konkrétních cvičení a praktických ukázek. Nabízí tak jakousi „kuchařku“ s různými ukázkami, která může být nápomocna někomu, kdo by se touto disciplínou chtěl zabývat. Zdůrazňuje však, že „...práce však není souborem rad a osvědčených principů, které budou na jevišti fungovat komukoli, kdo si práci přečte. Stav *flow* je individuální prožitek a každý si ho musí najít a pěstovat sám“. Nabízí pohled na různé hodnoty stavu *flow* při vedení workshopů, při improvizaci v anglickém jazyce a dále se zamýšlí nad tím, jakým způsobem může schopnost koncentrace a nalézání stavu *flow* ovlivňovat prostor, ve kterém se jedinec nachází. Dospívá k tezi, že při improvizaci ve dvou lidech je možné k *flow* dojít celkem snadno, kdežto při více lidech je to nadmíru náročné. Těžko se hledá společná rovina energie a pozornost je více roztržena. Dále podotýká, že je téměř nemožné dosáhnout stavu *flow* při improvizaci individuální, kde je člověk omezován ratiem a není schopen přesáhnout sám sebe. Na základě těchto bohatých zkušeností stanovuje kritéria vhodného partnera pro improvizaci. Zdůrazňuje, že kdo chce v improvizaci dělat pokroky, musí neustále vystupovat ze své komfortní zóny. Musí na sebe zapomenout, překonávat své vlastní limity, předsudky, nechat se jednat, překvapovat, být v neustálém úžasu... Použiju-li „sportovní terminologii“, kterou diplomant hojně využívá (byť od sportu, jak v úvodu uvádí, utekl...), je to jako když stoupáte na vrchol a užasle, s otevřenými ústy hltáte vše kolem sebe, pohlceni tím posvátným tichem a zároveň vytržení z bláznění okolního světa. A právě v těchto chvílích se dostavuje pocit svobody, lehkosti a opojení. Improvizace je pro diplomanta něco jako sportovní disciplína – a dokonce ji takto

někteří teoretici nazývají. Možná i proto hojně zmiňovanou „sportovní terminologii“ diplomant používá, čímž vše sportu více a více přibližuje. Což může být ale občas zavádějící nebo spíše matoucí, zejména v situacích, kde je vše závislé na energii a napětí. Energie a napětí se mohou totiž v těchto různých „oborech“ či disciplínách kvalitativně lišit. (Což mimochodem souvisí s katarzí – která je v obou případech taktéž velmi rozdílného charakteru). A souvisí to například i s pravidly. Diplomant uvádí, že v improvizaci pravidla vznikají většinou během „hry“, nejsou dána předem. U sportu je tomu ale jinak. Pravidla jsou předem dána, všichni účastníci-hráči-aktéři by se jimi měli řídit a respektovat je. Jde tedy pouze o to, uvědomit si lehké nuance při volbě metafor ze sportovního prostředí. Jinak samozřejmě mohou být velkou pomocí.

Myslím, že naléhavá nutnost odborněji se zorientovat, analyzovat a posléze zreflektovat dané téma a potřeba zodpovědět si spoustu otázek, velmi diplomantovi pomohly v jeho vnímání divadla a posunuly ho od bakalářské práce, která se tomuto tématu věnovala obecněji, o obrovský krok kupředu. Přesto je nutno mít neustále na paměti, že je třeba hledat další výzvy a konfrontovat je s vlastní zkušeností, aby člověk neustrnul na jednom místě.

Po formální stránce práce obsahuje všechny potřebné náležitosti, struktura je přehledná a logická, poznámkový aparát a práce s literaturou jsou na dobré úrovni. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Otázky:

1. Dokázal byste porovnat základní rozdíly stavu *flow* při improvizaci a při sportu?
2. Zmiňujete, že *flow* lze snadněji nalézt při improvizaci ve dvou lidech. Myslíte si, že kdybyste s někým trávil intenzivně nějaký čas, např. měsíc, že byste dokázal najít *flow* i při improvizaci např. v 5 lidech?

Návrh klasifikace (bude doplněn v průběhu obhajoby):

Datum: 17.9. 2018

MgA. Vladimír Novák, Ph.D.

.....

p o d p i s